

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

KOHTA 1: Aineen tai seoksen ja yhtiön tai yrityksen tunnistetiedot

1.1 Tuotetunniste

MARKER PEN
Bulk

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella

Maalit

Kansalliset tiedot	(FI) Suomi
Toimialakoodi (TOL):	452
Käyttötarkoituskoodi (UC62):	59: Maalit, lakat ja vernissat, Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen.

1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot

CRC Industries Europe bvba
Touwslagerstraat 1
9240 Zele
Belgium
Tel.: +32(0)52/45.60.11
Fax.: +32(0)52/45.00.34
E-mail : hse@crcind.com

Tytäryhtiöt		Tel	Fax
CRC Industries Finland Oy	Laurinkatu 57 A 23 B, 08100 Lohja	+358/(19)32.921	+358/(19)383.676
CRC Industries France	6, avenue du marais, B.P. 90028, 95102 Argenteuil Cedex	01.34.11.20.00	01.34.11.09.96
CRC Industries Deutschland GmbH	Südring 9, D-76473 Iffezheim	(07229) 303.0	(07229)30 32 66
CRC INDUSTRIES IBERIA S.L.U.	GREMIO DEL CUERO-PARC.96, POLIGONO INDUSTRI. DE HONTORIA, 40195 SEGOVIA	0034/921.427.546	0034/921.436.270
CRC Industries Sweden	Kryptongatan 14, 431 53 Mölndal	0046/31 706 84 80	0046/31 27 39 91

1.4 Häät puhelinnumero

CRC Industries Europe, Belgium: Tel.: +32(0)52/45.60.11 (toimistoaikoina)
Suomi/Finland: +358-9-471 977 (Myrkytystietokeskus)

KOHTA 2: Vaaran yksilöinti

2.1 Aineen tai seoksen luokitus

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

Luokitus 67/548/EEC tai 1999/45/EC:

Terveydellinen: R20/21: Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.
Fysikaalinen: R10: Syttyvää.
Ympäristövaara : Ei luokiteltu

2.2 Merkinnät

Sisältää:

ksyleeni

Varoitusmerkin kirjaintunnus: Xn : HAITALLINEN

R-lausekkeet : R10: Syttyvää.
R20/21: Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.

S-lausekkeet : S2: Säilytettävä lasten ulottumattomissa.
S46: Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

Erityiset merkintämääräykset: Vain ammattikäyttöön.

2.3 Muut vaarat

Ei

KOHTA 3: Koostumus ja tiedot aineosista

3.1 Aineet

Ei sovelleta.

3.2 Seokset

Vaarallinen aine	CAS-nro	EC-nr	w/w %	symboli	R-lauseke*	Huomaus
ksyleeni	1330-20-7	215-535-7	30-60	Xn	10-20/21-38	A
titanium dioxide	13463-67-7	236-675-5	30-60	-	-	B
Explanation notes						
A : aineet, joille yhteisössä on säädetty työperäisen altistuksen raja-arvo						
B : aineet, joille on määritetty kansallinen, työperäisen altistuksen raja-arvo						

Vaarallinen aine	Rekisteröintinumero	CAS-nro	EC-nr	w/w %	Vaaraluokka ja vaarakategoria	Vaaralauseke	Huomaus
ksyleeni		1330-20-7	215-535-7	30-60	Flam. Liq. 3, Acute Tox. 4, Acute Tox. 4, Skin Irrit. 2	H226,H332,H312,H315	A
Explanation notes							
A : aineet, joille yhteisössä on säädetty työperäisen altistuksen raja-arvo							

(*lausekkeiden teksti on kohdassa 16)

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

KOHTA 4: Ensiaputoimenpiteet

4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus

Roiskeet silmiin :	Jos ainetta on päässyt silmiin, huuhto niitä heti käyttäen runsaasti vettä ainakin 15 minuuttia Kysy neuvoa lääkäriltä
Iho :	Riisu aineen tahraamat vaatteet heti ja huuhtele aineen kanssa kosketukseen joutunut iho runsaalla määrällä vettä. Pese sitten saippualla ja vedellä. Kysy neuvoa lääkäriltä
Hengitys :	JOS KEMIKAALIA ON HENGITETTY: Siirrä henkilö raittiiseen ilmaan ja varmista vaivaton hengitys. Ota yhteys MYRKYTYSTIETOKESKUKSEEN tai lääkäriin, jos ilmenee pahoinvointia.
Nieleminen :	Ei saa oksennuttaa, koska on olemassa vaara, että ainetta menee keuhkoihin. Jos epäillään, että ainetta on mennyt keuhkoihin, hakeudu heti lääkärin hoitoon

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Hengitys :	Terveydelle haitallista hengitettynä. Oireet: arka kurkku, yskää, hengitysvaikeuksia, päänsärkyä
Nieleminen :	Voivat aiheuttaa kemiallisen keuhkokuumeen. Oireet: arka kurkku, vataskipuja, pahoinvointia, oksentelua
Iho :	Terveydelle haitallista joutuessaan iholle. Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua. Oireet: punoitusta ja kipua
Roiskeet silmiin :	Voi aiheuttaa ärsytystä. Oireet: punoitusta ja kipua

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Eriyiset ohjeet :	Jos tunnet pahoinvointia, hakeudu lääkärinhoitoon (näytä etikettiä, mikäli mahdollista) Jos oireet jatkuvat, käänny lääkärin puoleen.
--------------------------	--

KOHTA 5: Palontorjuntatoimenpiteet

5.1 Sammutusaineet

vaahtoa, hiilidioksidia tai kuiva-ainesammutinta

5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat

Muodostaa vaarallisia hajoamistuotteita
CO, CO₂

5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet

Jäähdytä tulelle alttiit säiliöt suihkuttamalla vettä

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

Tulipalon syttyessä älä hengitä savua

KOHTA 6: Toimenpiteet onnettomuuspäästöissä

6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa

Kytke kaikki sytytyslähteet pois päältä
Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.
Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä.

6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet

Älä päästä viemäriin tai vesistöihin
Jos saastunutta vettä pääsee viemärijärjestelmään tai vesistöön, ilmoita siitä heti asianomaisille viranomaisille

6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet

Imeytä vuoto sopivaan inerttiin aineeseen
Aseta asianmukaiseen säiliöön

6.4 Viittaukset muihin kohtiin

Lisätietoja osassa 8

KOHTA 7: Käsittely ja varastointi

7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet

Eristettävä lämmöstä ja sytytyslähteistä
Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäinti
Laitteet tulisi maadoittaa
Käytä räjähdysturvallisia sähkö/ilmanvaihto/valaisin/.../laitteita.
Käytä ainoastaan kipinöimättömiä työkaluja.
Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä.
Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto.
Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.
Pese perusteellisesti käytön jälkeen
Käytä suojakäsineitä/suojavaatetusta/silmiensuojainta/kasvonsuojainta.

7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet

Säilytä viileässä, kuivassa ja hyvin ilmastoidussa paikassa
Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

7.3 Erityinen loppukäyttö

Maalit

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

KOHTA 8: Altistumisen ehkäiseminen ja henkilönsuojaimet

8.1 Valvontaa koskevat muuttujat

Altistumisen ehkäisy :

Vaarallinen aine	CAS-nro	menetelmä	
Eu:n määrittämät altistuksen rajat			
ksyleeni	1330-20-7	TWA	50 ppm
		HTP 15	100 ppm
Kansallisen altistuksen rajat, Suomi:, Suomi			
ksyleeni	1330-20-7	TWA	50 ppm
		HTP 15	100 ppm

8.2 Altistumisen ehkäiseminen

Tekniset ohjeet altistumisen torjumiseksi :	Käytä ainoastaan ulkona tai tiloissa, joissa on hyvä ilmanvaihto. Eristettävä lämmöstä ja sytytyslähteistä Estettävä staattisen sähkön aiheuttama kipinäinti
Henkilökohtaiset suojaimet :	Noudatettava suojatoimenpiteitä, joilla varotaan tuotteen joutumista iholle ja silmiin tuotteen käsittelyn yhteydessä. Vältettävä höyryn/sumun hengittämistä.
hengityksensuojaus :	Kemikaalin käyttö edellyttää tehokasta ilmanvaihtoa tai sopivaa hengityksensuojainta.
ihonsuojaus :	Hengityssuojain varustettuna kaasu/höyry suodattimella (tyyppi A tai AX)
silmiensuojaus :	Käytä sopivia suojakäsineitä, jos kosketus on pitkäaikainen. (nitrili)
silmiensuojaus :	Käytä suojalaseja.

KOHTA 9: Fysikaaliset ja kemialliset ominaisuudet

9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot

Olomuoto :	Neste.
väri :	Sininen.
haju :	Aromaattinen.
pH :	Ei sovelleta.
Kiehumispiste/kiehumisalue :	> 100 °C
Leimahduspiste :	25 °C (Suljettu kuppi)
Haihtumisnopeus :	Ei käytettävissä.
Räjähdyksrajat : ylempi :	Ei käytettävissä.
alempi :	Ei käytettävissä.
Höyrynpaine :	Ei käytettävissä.
Tiheys :	0.9 Ei käytettävissä.
Liukoisuus veteen :	Veteen liukenematon
Itsesyttymispiste :	> 200 °C

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

Viskositeetti : Ei käytettävissä.

9.2 Muut tiedot

VOC: 47 %

KOHTA 10: Stabiilisuus ja reaktiivisuus

10.1 Reaktiivisuus

Ei mitään tunnettua vaarallista reaktiota, jos ainetta käytetään oikeaan käyttötarkoitukseen

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Pysyvä

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei mitään tunnettua vaarallista reaktiota, jos ainetta käytetään oikeaan käyttötarkoitukseen

10.4 Vältettävät olosuhteet

Vältä ylikuumentamista

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Voimakas hapetin

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

CO, CO2

KOHTA 11: Myrkyllisyyteen liittyvät tiedot

11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista

Hengitys :	Terveydelle haitallista hengitettynä. Liuottimen höyryjen hengitys voi aiheuttaa pahoinvointia, päänsärkyä ja huimausta
Nieleminen :	Saattaa aiheuttaa mahasuoliston häiriöitä
Iho :	Terveydelle haitallista joutuessaan iholle. Pitkäaikainen ihoaltistus aiheuttaa ihon rasvan liukenemisen, mikä johtaa ihon ärsytykseen ja joissakin tapauksissa ihottumaan
Roiskeet silmiin :	Voi aiheuttaa ärsytystä.

Terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot :

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

Tietoja ei saatavilla

KOHTA 12: Tiedot vaarallisuudesta ympäristölle

12.1 Myrkyllisyys

Ei luokiteltu

Ympäristötoksikologiset tiedot:

Tietoja ei saatavilla

12.2 Pysyvyys ja hajoavuus

Tietoja tutkimuksista ei saatavilla

12.3 Biokertyvyys

Tietoja tutkimuksista ei saatavilla

12.4 Liikkuvuus maaperässä

Tietoja tutkimuksista ei saatavilla

12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset

Tietoja ei saatavilla

12.6 Muut haitalliset vaikutukset

Tietoja tutkimuksista ei saatavilla

KOHTA 13: Jätteiden käsittelyyn liittyvät näkökohdat

13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät

Tuote : Tämä aine ja sen säilytysastia on hävitettävä turvallisesti.
Tämä aine ja sen pakkaus on toimitettava ongelmajätteen vastaanottoaikkaan.

Pakkaus : Hävityksen tulisi tapahtua paikallisten ja kansallisten määräysten mukaisesti

KOHTA 14: Kuljetustiedot

14.1 YK-numero

YK-numero : 1263

Tuote : MARKER PEN
 Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys : 01.12.11 Version : 1.0
 Versio : BB10361

14.2 Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi

Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi: PAINT

14.3 Kuljetuksen vaaraluokka

Luokitus: 3
 ADR/RID - Luokitus: F1

14.4 Pakkausryhmä

Pakkausryhmä: III

14.5 Ympäristövaarat

ADR/RID - Vaarallinen ympäristölle: Ei
 IMDG - Marine pollutant: No
 IATA/ICAO - Vaarallinen ympäristölle: Ei

14.6 Erityiset varotoimet käyttäjälle

ADR/RID - Tunnelikoodi: (D/E)
 IMDG - Ems: F-E, S-D
 IATA/ICAO - PAX: 309
 IATA/ICAO - CAO: 310

14.7 Kuljetus irtolastina Marpol 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti

Ei sovelleta.

KOHTA 15: Lainsäädäntöä koskevat tiedot

15.1 Nimienomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö

Käyttöturvallisuustiedote on laadittu nykyisten EY määräysten mukaan EU-direktiivien 99/45/EU Asetus (EY) N:o 1272/2008 (CLP) (EY) N:o 1907/2006 (REACH)

Kansalliset tiedot	(FI) Suomi
Toimialakoodi (TOL):	452
Käyttötarkoituskoodi (UC62):	59: Maalit, lakat ja vernissat, Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen.

15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi

Tuote : MARKER PEN
Ref.Nr.: BDS000891_9_20111201

Päiväys
Versio

01.12.11 Version : 1.0
BB10361

Tietoja ei saatavilla

KOHTA 16: Muut tiedot

*Luettelo asiaa koskevista R-lausekkeista:

R10: Syttyvä.
R38: Ärsyttää ihoa.
R20/21: Terveydelle haitallista hengitettynä ja joutuessaan iholle.

*Luettelo asiaa koskevista vaaralausekke:

H226 : Syttyvä neste ja höyry.
H312 : Haitallista joutuessaan iholle.
H315 : Ärsyttää ihoa.
H332 : Haitallista hengitettynä.

Tätä tuotetta varastoitaessa, käsiteltäessä ja käytettäessä on noudatettava hyvää teollisuushygieniaa ja lain määräyksiä. Tiedot tuotteiden turvallisuusvaatimuksista perustuvat nykytietämykseemme. Ne eivät takaa tiettyjä ominaisuuksia.

Tiedotteesta ei saa käyttää erillisiä osia ilman CRC:n lupaa lukuunottamatta tutkimuskohteita, jotka koskevat terveys-, ympäristö- ja turvallisuusvaarojen arviointeja.

